בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 55355-05-19 אלבז ואח' נ' מדטוב ואח'

לפני כבוד השופט עדי הדר

התובע והנתבע שכנגד: **אהרון אלבז**

נגד

הנתבע והתובע שכנגד: **שלמה מדטוב**

<u>פסק דין</u>

לפני ביהמ"ש תביעה ותביעה שכנגד בין שותפים למיזם להקמת מלון.

כתב התביעה

1. התובע (להלן: "**אהרון**") הגיש ביום 23.5.19 כתב תביעה כספית, חוזית (לרבות אכיפה והפרה יסודית של צו עשה, צו מניעה) נגד הנתבע (להלן: "**שלמה**"). אהרון טען כי נכרת הסכם לסיום השותפות ורכישת חלקו ע"י שלמה (להלן: "**הסכם הרכישה**") שהופר ולכן תבע כלהלן:

בגין התמורה שנקבעה בהסכם הרכישה – סך של 434,000 ₪.

- חוב ארנונה – סך של 5,093 ₪ .
- אי קבלת רווחים של העסק מתחילת הפעלת העסק –סך של 150,000 ₪.
- עגמת נפש –סך של 50,000 ₪.

סה"כ – סך של 639,093 ₪.

צו עיקול לטובת אהרון

2. ביהמ"ש, ע"י כבוד הרשם הבכיר כתוארו דאז קייס נאשף, נתן ביום 29.5.19 במעמד צד אחד צו עיקול נכסים של שלמה.

כתב הגנה

3. שלמה הגיש ביום 19.7.19 כתב הגנה בו דחה טענות אהרון וטען שאהרון הפר התחייבויותיו.

כתב תביעה שכנגד

4. שלמה הגיש במועד הגשת כתב ההגנה, כתב תביעה שכנגד בסך של 250,000 ₪ ובו טען שאהרון הפר הסכם למתן שירותים וביקש לחייב אותו לשלם לו פיצוי בגין נזק ממוני בסך של 125,000 ₪ ונזק לא ממוני בסך של 125,000 ₪ ובסך הכל הסך של 250,000 ₪.

כתב הגנה שכנגד

5. אהרון הגיש ביום 11.9.19 כתב הגנה שכנגד בו דחה גרסת שלמה וכינה אותה "**מצוצה מהאצבע**".

הדיון הראשון

6. ביום 20.11.19 התקיים הדיון הראשון, לפני כבוד סגנית הנשיא כתוארה דאז סיגל רסלר זכאי. שלמה טען בדיון כי בעת הבאת הראיות יגלה "**מה הייתה ההסכמה בין הצדדים**" וכי ביהמ"ש יצטרך להכריע "**מה הייתה גמירות הדעת האמתית**". ביהמ"ש קבע כי מוצו הליכים מקדמיים ונתן צו להגשת תצהירים.

החלטה על גילוי

7. ביהמ"ש נתן ביום 8.1.20 החלטה בה הורה לשלמה לגלות מסמכים. ביום 29.1.20 אהרון הודיע כי קיבל המסמכים.

הגשת ראיות

8. אהרון הגיש ראיותיו ביום 1.3.20 ושלמה ביום 2.6.20, לאחר שביקש וקיבל ארכה עקב תקופת החרום.

החלטה על תיקון כתב ההגנה

9. לאחר הגשת הראיות, שלמה הגיש בקשה לתיקון כתב ההגנה בה טען שעובר לחתימה על הסכם הרכישה, הציג לפניו אהרון מצג שווא לפיו השקעותיו בעסק הגיעו לסך של 469,000 ₪ כולל מע"מ. על בסיס מצג זה הוסכם כי הוא ירכוש א חלקו של אהרון. אולם, מהצרופות שצורפו לתצהיר עדותו הראשית של אהרון עולה כי סכום השקעותיו היה נמוך בכ- 200,000 ₪ והסתכם לסך של 270,878 ₪ בלבד. לפיכך, טען, ההסכם אותו מבקש אהרון לאכוף הינו בטל, מאחר ונפל פגם ברצון ובגמירות דעתו מכיוון שהוטעה על ידי אהרון. ביהמ"ש קיבל ביום 22.6.20 הבקשה תוך חיוב שלמה בהוצאות.

הגשת כתב הגנה מתוקן

10. שלמה הגיש ביום 12.7.20 כתב הגנה מתוקן ובו הטענות כמפורט קודם לכן.

החלטת ביהמ"ש בדבר הגשת ראיות משלימות

11. ביהמ"ש קיבל ביום 26.7.20 בקשת אהרון להגיש תצהירים משלימים עקב תיקון כתב ההגנה.

דחיית הבקשה למינוי כונס למכירת העסק

12. ביהמ"ש דחה ביום 6.8.20 בקשת אהרון למנות כונס לצורך מכירת העסק.

הגשת כתב תשובה

13. אהרון הגיש ביום 13.9.20 כתב תשובה בו טען כי שלמה לא טען קודם לכן כי התנה הסכם סיום השותפות בסכום השקעת אהרון.

הגשת ראיות משלימות

14. אהרון הגיש ביום 15.10.20 ראיות משלימות ושלמה ביום 15.11.20.

הדיון השני

15. ביום 23.12.20 התקיים הדיון השני. ביהמ"ש הודיע לצדדים כי שמיעת התובענה עוברת למותב אחר.

הדיון השלישי

16. ביום 3.5.21 התקיים הדיון השלישי, הפעם לפני מותב זה. ביהמ"ש קבע מועד לשמיעת הראיות, קבע סדר נחקרים וקצב זמני חקירה.

הדיון הרביעי

17. ביום 17.6.21 התקיים הדיון הרביעי. נחקרו אהרון, שלמה ורו"ח יעקב ששון (להלן: "**רו"ח ששון**").

הגשת סיכומים

18. רק ביום 26.9.21 התקבל תמליל הדיון הרביעי שהוקלט ולכן באותו יום פורסם הפרוטוקול וביהמ"ש נתן צו להגשת סיכומים. אהרון ושלמה הגישו סיכומיהם כתובעים ביום 21.10.21 וכנתבעים ביום 4.11.21. סיכומי שלמה כנתבע נמחקו מאחר והוגשו בניגוד לנוהל ההגשה, והוגשו מחדש ביום 9.11.21.

דיון והכרעה

19. המותב הקודם תאר המחלוקת בהחלטה מיום 22.6.20 כלהלן:

"2. בהתאם לנטען, ביום 3.8.18 חתמו הצדדים על הסכם שותפות בלתי רשומה להקמת חברה לניהול נכסים במטרה לשפץ בניין ולהשכיר חדריו כאכסניה. בהסכם השותפות נקבע, כי התובע והנתבע יהיו שותפים שווים וכי התובע ישקיע בשיפוץ והתאמת הבניין עד לעלות של 450,000 ₪. בהמשך, עלו יחסיהם של הצדדים על שרטון וביום 3.2.19 חתמו הצדדים על מכירת חלקו של התובע לנתבע בסך של 400,000 ₪ בתוספת בע"מ. בנוסף, ביום 5.2.19 חתמו הצדדים על הסכם עבודה לפיו התובע ימשיך וייסיע לנתבע בפיקוח על העסק (להלן: "הסכם העבודה"). ביום 7.3.19 שונו תנאי הסכם הרכישה והצדדים סיכמו כי רכישת חלקו של התובע תעשה עבור סך של 434,000 ₪ כולל מע"מ. נטען, כי הנתבע הפר את הסכם הרכישה הפרה יסודית בעת שסמוך למועד פירעון השיק הראשון, שלח לתובע "מכתב דרישה", לפיו בהמשך להסכם העבודה, דרש מהתובע לעבוד אצלו ארבע וחצי שנים, כולל יום שישי ובמידה ולא יסכים לדרישותיו יבוטל הסכם הרכישה.

3. בכתב ההגנה נטען, כי הנתבע כלל לא היה חייב לרכוש את חלקו של התובע בעסק ולא לשפותו בגין השקעתו הכספית בהתאמת המבנה. נטען, כי הנתבע ניאות לרכוש אל חלקו של התובע, אך עשה זאת כחלק מהתחייבות מקבילה ושלובה מצידו של התובע להמשיך ולספק את השירותים התפעוליים אותם סיפק מלכתחילה. נטען, כי זמן קצר לאחר חתימת ההסכמים, הפר התובע את התחייבויותיו על פי הסכם העבודה, בהותירו את הנתבע אובד עצות. קרי, הפרת ההסכם מצידו של התובע היא שגררה את התוצאה של ביטול הסכם הרכישה. בד בבד עם הגשת כתב ההגנה הגיש הנתבע תביעה שכנגד בגין נזקים נטענים שהסב לו התובע."

20. כמפורט לעיל במסגרת כתב ההגנה המתוקן, שלמה תיקן כתב ההגנה וטען כי יש לבטל הסכם הרכישה מיום 7.3.19 (להלן: "**הסכם הרכישה**") עקב הטעייתו שכן חתם עליו עקב הסתמכותו על כך שאהרון השקיע סכום גבוה מהסכום שהשקיע בפועל.

טענות אהרון

21. אהרון טען בכתב התביעה כי הינו שכיר שחיפש להשקיע את ממונו על מנת להפיק תשואה לכספו.

22. שלמה שהציג עצמו כמתווך ובעל משרד תיווך העונה לשם "**פרדייז**", שכר בניין ברח' בן יהודה 93 בת"א (להלן: "**המושכר**").

23. בתאריך 3.8.18 חתמו הצדדים על הסכם שותפות בלתי רשומה (זיכרון דברים) להקמת חברה לניהול נכסים, כאשר הדגש של השותפות היה לנהל את הבניין לשפץ ולרהט אותו ולהשכיר את חדריו כאכסניה ו/או הוסטל ללינה לצדדים שלישיים על בסיס יומי.

24. בהתאם להסכם השותפות נקבע כי הוא ושלמה יהיו שותפים שווים וכי הוא ישקיע בשיפוץ והתאמת הבניין, עד לעלות בסך של 450,000 ₪ ובמידה והעלויות יהיו גבוהות יותר מהסכום הנ"ל, ישלימו הצדדים באופן שווה את ההפרש בהתאם לחלקם בשותפות. כמו כן סוכם בין הצדדים כי יפעלו ביחד לניהול העסק ושיווקו.

25. אהרון טען כי החל להשקיע, לשפץ, לשלם לבעלי מקצוע ולרכוש מיטלטלין לעסק בסך של 469,087 ₪ וכי השקיע "**ימים כלילות**" בהקמת ופיתוח העסק.

26. במקביל, הוא ושלמה סיכמו כי יפתחו יחד חשבון בנק לניהול העסק, אך לפתע, הודה שלמה בפניו כי הוא מסובך בחובות ואינו יכול לפתוח חשבון בנק. משכך ביקש להכניס את אשתו במקומו כשותפה בעסק עד שהוא יסדיר חובותיו. כמו כן נוכח הוא לדעת כי שלמה לא תרם את חלקו לעסק ולא עשה מאום.

27. עוד טען שבאותו הרגע נדלקו לו נורות אדומות, והוא הסכים, בלית ברירה לשתף פעולה עם שלמה מאחר וחשש להשקעתו הכספית בעסק, ובתאריך 25.10.18 חתמו הצדדים על הסכם כי אשתו של שלמה תשמש כשותפה שלו, עד להסדרת החובות על ידי שלמה.

28. עוד טען, שבסופו של דבר הוא ושלמה השתמשו בחשבונה של אשתו של שלמה לניהול ותפעול העסק. במהלך חודש ינואר 2019, לאחר שהוא השקיע את כל מרצו בעסק, התחיל העסק לפעול באופן מלא, אך יחד עם זאת גמלה בלבו החלטה כי ברצונו לצאת מהשותפות וזאת מאחר ונוכח לדעת כי שלמה מסובך בחובות, חסר כישורים לסייע לו בהפעלת העסק ואין לו את הידע המינימלי בהפעלת מחשב.

29. אהרון טען שבשיתוף והסכמה של שלמה, הוא פרסם את העסק למכירה ובתאריך 19.3.19 קיבלו הצעה לרכישה של העסק בסך של 750,000 ₪ בתוספת מע"מ ואף הצד השלישי הראה נכונות לשפר את ההצעה והצדדים נכנסו למו"מ כדי למכור את העסק.

30. אהרון טען שלפתע שלמה החליט שהוא לא מעוניין למכור, אלא לרכוש את חלקו בעסק ולכן בתאריך 3.2.19 הם חתמו על מכירת העסק לפיו שלמה ישלם לו סך של 400,000 ₪ בתוספת מע"מ בארבעים תשלומים שווים, כאשר התשלום הראשון נקבע ליום 15.3.19.

31. לאחר חתימת ההסכם, שלמה ביקש ממנו כי ימשיך לפקח על העסק. הוא הסכים לסייע לשלמה מרחוק בפיקוח שאיננו מחייב נוכחות פיסית תמורת שכר של 1,500 ₪ בעד עבודתו ולכן חתמו הצדדים בתאריך 5.2.19 על הסכם עבודה.
32. אהרון טען כי בתאריך 11.2.19 הוא יצא מחשבון העסק שפתחו הצדדים והודיע לרואה החשבון של הצדדים על רצונו לצאת מהתיק של מע"מ.

33. עוד טען שבתאריך 7.3.19 הטילה עיריית ת"א עיקול על חשבונו בגין חוב ארנונה שלא שולם בסך של 5,093 ₪ ובתאריך 12.3.19 מימשה עיריית ת"א את חוב הארנונה.

34. עוד טען שבתאריך 7.3.19, כשבוע לפני ששלמה היה אמור למסור לו את השיקים בגין מכירת העסק, הוא ניצל את חולשתו, וניסה לשנות את תנאי הרכישה לרעתו ולרכוש את חלקו בסך של 434,000 ₪ כולל מע"מ, בחמישים תשלומים שווים, כאשר נקבע בהסכם כי השיקים ימסרו לו ביום 15.3.19 והתשלום הראשון נקבע ליום 10.4.19.

35. אהרון הסכים וביום 7.3.19 חתמו הצדדים על תוספת להסכם, הוא הסכם הרכישה, ושינו את סכום התמורה ותנאי התשלום ושלמה התחייב לשלם את חוב הארנונה של העסק בקיזוז המע"מ המגיע לו.

36. אהרון טען שבתאריך 15.3.19 שלמה מסר לו 13 שיקים בלבד בטענה שלא היה לו זמן ללכת לבנק ולהביא פנקס שיקים חדש שהיה כבר בבנק.

37. עוד טען שבסמוך לפני פירעון השיק הראשון שנתן לו שלמה במסגרת ההסכם, שלמה שלח אליו "**מכתב דרישות**" חד צדדי ובו דרש ממנו לעבוד אצלו 4.5 שנים כולל יום שישי ולטענתו במידה ולא יסכים לדרישותיו, יבוטל ההסכם, ביניהם, שכן לטענתו ההסכם והסכם העבודה תלויים אחד בשני.

38. אהרון טען ששלמה פעל בחוסר תום לב וכבר מלכתחילה לא רצה לקיים את ההסכם עמו. בפעם הראשונה, במטרה לסכל את ההסכם, הוא הפחית את התשלום שסוכם ביניהם, הגדיל את מספר התשלומים ואף דחה את התשלום הראשון.
בפעם השנייה, כאשר שלמה נוכח לדעת כי הוא הסכים גם לכך, הציב בפניו רף גבוה יותר, שוב כדי לסכל את ההסכם ודרש דרישה שידע מראש כי הוא אינו יכול לעמוד בה מאחר והוא עבד כבר כשכיר במשרה מלאה עוד לפני כן.

39. אהרון טען כי בתאריך 10.4.19 ובתאריך 10.5.19 הוא הפקיד את השיק הראשון והשני שניתנו לו על ידי שלמה, אך השיקים חזרו בשל הוראת ביטול של שלמה. הוא ניסה להקטין נזקיו וביקש למכור חלקו בשותפות לצד שלישי, אך גם פה שלמה הטיל וטו ומנע את המהלך.
40. אהרון טען כי ביום 31.3.19 הוא פנה באמצעות ב"כ לשלמה ודרש לקבל את יתרת 37 השיקים על פי הסכם הרכישה והחזר בגין הסכום שעוקל בחשבונו ע"י עיריית תל אביב יפו עקב חוב ארנונה. שלמה ענה לו ביום 24.4.19 והודיע על ביטול ההסכם בטענה כי הסכם הרכישה היה תלוי בהסכם העבודה ולכן בוטל הסכם הרכישה. אהרון טען שמאחר והוא יצא מהחשבון של העסק ומתיק המע"מ, הוא נותר קרח משני הצדדים, כי גם לא קיבל את התמורה בגין המכירה וגם לא היה שותף לרווחים של העסק ובכך שלמה עשה עשיית עושר ולא במשפט.

טענות שלמה

41. שלמה טען בכתב ההגנה המתוקן ובכתב התביעה שכנגד כי ההסכמים אותם מבקש אהרון לאכוף, לא נולדו בחלל ריק, והם היו שלובים וכרוכים בהסכם נוסף עליו חתמו הצדדים יומיים אחר כך "**הסכם לאספקת שירותים**", שבמסגרתו התחייב אהרון להמשיך ולספק לו שירותי תפעול של כל הכלים והפלטפורמות האינטרנטיות של העסק.

42. אהרון הוא זה שהתחרט על השקעתו בעסק המשותף וזאת בעיצומו של תהליך ההקמה וההפעלה של העסק. הוא ניאות לרכוש את חלקו של אהרון בעסק, אך זאת עשה כחלק מהתחייבות מקבילה ושלובה מצדו של אהרון להמשיך ולספק לעסק שירותים תפעוליים אותם סיפק מלכתחילה, ובהסתמך על מצגיו שהוא השקיע בעסק סך של 469,000 ₪ וכי הוא מבקש רק החזר של הסכומים שהשקיע בפועל בעסק ואינו מצפה לכל רווח.

43. שלמה טען שאם אהרון לא היה מסכים ליטול על עצמו את ההתחייבות לאספקת שירותים גם הוא לא היה מסכים לרכוש את חלקו.

44. שלמה טען שזמן קצר לאחר חתימת ההסכמים אהרון הפר את התחייבויותיו על פי ההסכם לאספקת שירותים, בהותירו באוויר ואובד עצות. ביטולו של הסכם הרכישה על ידיו הייתה פעולה טבעית וחוקית של אדם המבקש למזער ולהקטין את נזקיו.

45. עוד טען, בכתב ההגנה המתוקן, להטעיה ביחס להשקעה בפועל בעסק. עובר לחתימה על ההסכם הציג אהרון בפניו מצג לפיו שיעור השקעותיו בעסק היה בסך של 469,000 ₪ ואילו

מהצרופות לתצהיר העדות ראשית שהגיש עולה שהסכום הנכון והאמתי של השקעותיו היה נמוך והוא מסתכם בסך של 270,878 ₪.

האם יש לבטל הסכם הרכישה ?

46. כאמור לעיל, שלמה טען לראשונה, לאחר שהוגשו הראיות, כי הסתמך כאשר חתם על הסכם הרכישה, על כך שאהרון השקיע סכום גבוה מהסכום שהשקיע בפועל.

47. אהרון טען בתשובה לבקשה לתיקון כתב ההגנה כי בכתבי הטענות שלמה לא הכחיש את הסכום שהוא השקיע וזאת מאחר ששלמה היה מעורב פעיל בכל הוצאות העסק וידע מהם הסכומים שהושקעו על ידיו, הן כספים שקיבל בגינם קבלות והן כאלו ששילם במזומן. עוד טען כי ביום 4.12.19 הוא המציא לשלמה, במסגרת גילוי מסמכים הדדי, עותק של כל החשבוניות וקבלות שהיו בידיו בנוגע לכספים שהשקיע בעסק. עוד טען שחלק מהסכומים שולמו במזומן ואין ברשותו אסמכתאות לכל הסכומים שהשקיע (כגון רכישת רהיטים יד שניה). עוד טען כי הקבלן שהוא עד מטעמו של שלמה, אף תיקן את תצהירו לפיו אהרון השקיע בעסק סך של 260,360 ₪ ולא כפי שטוען שלמה.

48. עוד טען שהבקשה מוגשת בשיהוי ובחוסר תום לב בעת שגילוי המסמכים נעשה כאמור ביום 4.12.19 ותצהיר העדות הראשית שלו הומצא לשלמה כבר ביום 1.3.20 וכי אין המדובר בעובדות חדשות, אלא כאלה שהיו ידועות לשלמה עוד בטרם הגשת כתב הגנתו וכתב התביעה שכנגד ומכאן שאין מדובר בתיקון "**טכני**" אלא בשינוי אסטרטגיה וטקטיקה.

49. אהרון טען בכתב התשובה כי בעת הקמת העסק ביקש חשבוניות וקבלות מאנשי מקצוע, אך לא הקפיד על כך במיוחד, מאחר וחשבון העסק לא נפתח בשם שלמה ולכן לא היה יכול להזדכות על ההוצאות ואף שלמה לא ביקש ממנו לראות אסמכתאות להוצאות כי ידע על הכול וכל החשבוניות והקבלות שהוא אסף, אוחסנו במשרד התיווך של שלמה.

50. המותב הקודם ציין בהחלטה מיום 22.6.20 בה דן בבקשה לתיקון כתב ההגנה כלהלן:

"**אין מחלוקת כי הנתבע היה שותף שווה בשותפות וחזקה כי בשקידה סבירה, יכול היה לדעת את פרטי ההשקעות שהשקיע התובע בין אם במזומן או כנגד קבלות.**"

51. ביהמ"ש קובע כי שמיעת הראיות לא הביאה לשינוי הקביעה הלכאורית של המותב הקודם, אלא להפך, חיזקה אותה, כמפורט להלן:

52. בין הצדדים נכרתו שני הסכמים לסיום השותפות, כאשר הסכם הרכישה בא במקום הסכם קודם באופן שהיטיב עם שלמה לגבי סכום הרכישה ומספר התשלומים. בהסכמים אלה אין התייחסות לטענת אהרון לאובדן רווחים, או לטענת שלמה להפרת הסכם השירותים וגם לא נטען כי ההסכם נכרת על יסוד ההנחה של שלמה שאהרון השקיע סכום מסוים כנטען על ידי שלמה לראשונה, לאחר הגשת הראיות.

53. מכאן שטענת שלמה כי יש לבטל ההסכמים הן טענות לביטול הסכם וכנגד הסכם בכתב, שהיה עליו להוכיח.

54. על פי סעיף 54 לפקודת הראיות, על שלמה היה להעמיד עדים נוספים פרט לאמור בעדותו לצורך ביסוס טענותיו כנגד תוכן ההסכם, או לגבי הטענה כי אהרון הפר התחייבויותיו כלפיו.

55. העד הנוסף היחידי שהעיד מטעם שלמה, רו"ח ששון, הצהיר שעסק בשכנוע של אהרון לא לסיים השותפות על יסוד הסברה שצפויה בעתיד הכנסה נאה. רו"ח ששון צרף לתצהירו דיווחים על ביצועי העסק בחודשים ינואר - פברואר 2019. רו"ח הצהיר כי הביצועים מלמדים על "**ביצועים חיוורים**" ולכן המליץ לשלמה לא לרכוש את חלקו של אהרון.

56. בסעיף 13 רו"ח ששון הצהיר ששלמה לא שמע בעצתו ולאחר חתימת ההסכמים, הוא הציג אותם לפניו, והסביר שחתם על ההסכמים כנגד המשך עבודת אהרון עבור העסק ולאחר מכן התלונן כי שלמה טען באזניו שאהרון מפר התחייבות זו. מכאן שרו"ח ששון לא היה מעורב במו"מ לקראת חתימת ההסכם ועדותו בעניין כוונת שלמה, היא עדות מפיו של שלמה, לאחר חתימת ההסכם.

57. בסעיף 17, רו"ח ששון מצהיר כי שלמה ביקש ממנו בדיעבד לעגן ציפייתו כי כיבוד הסכם הרכישה יותנה בקיום הסכם העבודה וכי הוא הכין מכתב בהתאם אך "**למיטב זכרוני**" הצהיר, אהרון, לא קיבל "**אותו בסוף**".

58. בסעיף 20, רו"ח ששון הצהיר כי שלמה דיווח לו שהוא לא הגיע להסכמה עם אהרון "**סביב שינוי התנאים**".

59. יתר הסעיפים בתצהיר עוסקים בטענת אהרון לגבי הכנסות העסק שממילא אינם מעלים או מורידים שכן הסכם הרכישה אינו מותנה בסף הכנסות מסוים.

60. מכאן שהעד היחידי מטעם שלמה לא תמך מידיעה אישית, עובר לחתימת ההסכם, בטענה החדשה של שלמה לגבי הטעות או ההטעיה בעניין השקעות אהרון.

61. לא זו אף זו, מעורבותו הרבה בניהול הכספי של רו"ח ששון מלמדת שאם היה שמץ של אמת בטענה החדשה של שלמה, רו"ח ששון היה מעיר לשלמה לפני חתימת ההסכם, או מיד לאחר שהוצג לפניו, בדבר הטעות או ההטעיה בעניין השקעת אהרון.

62. מכאן שאין מקום כלל לדון בסכום ההשקעה של אהרון, שכן הטענה בדבר הטעות או ההטעיה בעניין גובה ההשקעה, היא טענה כבושה שעלתה בדיעבד כניסיון לתרץ את הפרת ההסכם ע"י שלמה ולא עמדה כלל ביסוד הסכמות הצדדים בעת כריתת ההסכם.

63. למעלה מהדרוש יאמר שאף אם ביהמ"ש היה מוצא לדון בטענת ההטעיה או הטעות, כאן המקום לציין ששלמה זימן את מר דימיטרי מנגו, קבלן שביצע עבודות בעסק כדי להעיד, בין היתר, כעולה מתצהירו, בעניין מהימנות השקעות אהרון. אולם, העד לא התייצב.

64. שלמה יצא בסיכומיו מנקודת הנחה שעל אהרון להוכיח גובה ההשקעה ולא היא. מרגע שסוכם סכום הרכישה ולא צוין כי הסכום נקבע על יסוד הצהרת אהרון שסכום הרכישה זהה לסכום ההשקעה, על שלמה היה להוכיח כי על אף העדר הצהרה בעניין גובה ההשקעה, סכום התמורה מבוסס על סכום ההשקעה וכי הוטעה בעניין זה.

65. לכן, ביהמ"ש קובע כי שלמה לא העמיד ראיה, פרט להעלאת הטענה לראשונה בבקשה לתיקון כתב ההגנה, להוכחת הטענה על פי סעיפים 14(א) או 15 לחוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג – 1973 (להלן: "**חוק החוזים**") כי הוטעה ע"י אהרון, או טעה כביכול, עת חתם על שני הסכמים בזה אחר זה, וכי אהרון ידע או אמור היה לדעת בעת כריתת ההסכם שהוא טועה.

66. כאן המקום לציין שהעובדה שאהרון הסכים לחתום על הסכם נוסף שהרע תנאיו, מלמדת שמאזן הכוחות נטה לטובת שלמה עת נחתמו ההסכמים.

67. לא רק ששלמה לא הביא ראיה לתמוך, הוא העלה הטענה בדבר ביטול ההסכם בשיהוי רב ולא מוצדק. ביהמ"ש לא קיבל הסבר מדוע שלמה לא בדק סך ההשקעה ע"י אהרון עם רו"ח

ששון לפני החתימה על ההסכמים, מדוע לא עיגן הסתמכותו על הצהרה זו בהסכמים, ומדוע לא בדק סכום ההשקעה עד העיון כביכול בתצהיר אהרון, בשים לב שלפני הגשת הראיות, היה עליו לברר לכל המאוחר גובה ההשקעה ע"י אהרון.

68. גם בתמליל השיחה בין הצדדים ערב חתימת ההסכם שהוגש כנספח יג לתצהיר אהרון, אין אחיזה להסתמכות שלמה על סכום השקעה מסוים כביכול לצורך חתימה על ההסכם, או כל תנאי אחר כגון המשך העסקת אהרון ע"י שלמה במסגרת העסק.
69. לא זו אף זו, סכום הרכישה אינו אמור לשקף דווקא את סך ההשקעות, אלא את שווי חלקו של אהרון בעסק שאינו אמור להיגזר רק מסכום ההשקעה וכאמור לעיל, על פי תצהיר רו"ח ששון, אמור לשקף הציפייה להכנסה נאה בעתיד. כמו כן, אהרון טען שצד ג' הסכים לרכוש העסק בסכום כולל שמשקף את סכום התמורה שנקבע בהסכם הרכישה, וגם נתון זה יש להביא בחשבון.

70. כמו כן, שלמה שינה קו ההגנה. לאחר שחתם על ההסכם ובסמוך למועד פירעון השיק הראשון, שלח לאהרון "**מכתב דרישה**", לפיו בהמשך להסכם העבודה, דרש ממנו לעבוד אצלו ארבע וחצי שנים, כולל יום שישי ובמידה ולא יסכים לדרישותיו יבוטל הסכם הרכישה. מכיוון ששלמה ידע שאהרון עובד במקום עבודה, לא רק שהדרישה לא הייתה מעוגנת בהסכם קודם, אלא הייתה ניסיון ברור בחוסר תום לב להתנות כיבוד ההסכם על ידו בדרישה חדשה ששלמה ידע שאינה מציאותית.

71. בכתב ההגנה שלמה טען שניאות לרכוש את חלקו של אהרון, כחלק מהתחייבות מקבילה ושלובה מצדו של אהרון להמשיך ולספק את השירותים התפעוליים אותם סיפק מלכתחילה. שלמה טען כי זמן קצר לאחר חתימת ההסכמים, הפר אהרון את התחייבויותיו על פי הסכם העבודה, וכך נותר "**אובד עצות**".

72. כאמור לעיל, רק לאחר הגשת הראיות, שלמה ביצע מקצה שיפורים והעלה הטענה לטעות או הטעיה, בניסיון לתרץ באמתלה נוספת את הפרת הסכם הרכישה ולכן ביהמ"ש דוחה את הטענה כי יש לבטל הסכם הרכישה מחמת פגם של טעות או הטעיה..

האם אהרון הפר את הסכם הרכישה ?

73. ביהמ"ש קובע כי גם הטענה המקורית שאהרון הפר התחייבות שלובה לא הוכחה. ההסכם אינו מעגן הטענה להתחייבות שלובה, באופן שקיום הסכם הרכישה מותנה בקיום הסכם העבודה. עובדה זו הייתה ידועה היטב לשלמה כפי שעולה מתצהיר העד מטעמו רו"ח ששון

ולכן שלמה ביקש, כפי שהצהיר רו"ח ששון, לשנות ההסכם בדיעבד, אך אהרון דחה הבקשה לשנות פעם נוספת ההסכם לרעתו.

74. כאמור לעיל, כריכת ההסכמים זה בזה גם אינה עולה בשיחה בין הצדדים ערב חתימת ההסכם.

75. לכן ביהמ"ש דוחה טענת שלמה בסעיף 2 לסיכומיו שמדובר ב"**הסכם אחד**". מהתמליל עולה ששלמה אומר כי אינו זקוק להמשך עבודת אהרון, אלא לזמן מועט כדי להתארגן.

76. טענתו של שלמה מסעיף 5 בסיכומיו בדבר "**שורה ארוכה של ראיות ועובדות מפתח התומכות בתביעתו**", אינה אלא טענה בעלמא. כך למשל הטענה שהמסמכים נכתבו ע"י הדיוטות באקלים של אמון, אינה משרתת דווקא את עניינו של שלמה שכן גם אהרון אינו משפטן.

77. "**ההגיון**" שמייחס שלמה מסעיף 8 לסיכומיו ל"**הסכם האחד**" לפיו על אף שהוא רוכש את חלקו של אהרון, האחרון יעבוד עבורו ארבע שנים וחצי, למרות שתקופת ההסכם לא הוגדרה בהסכם העבודה, הינו לכל היותר משאלת לב של שלמה שמבטאת את ציפייתו לכפות על אהרון קבלת תנאיו, לאחר חתימת ההסכם, או ניסיון לתרץ הפרת התחייבותו לשלם סכום התמורה ע"י העמדת תנאי חדש שלא סוכם, שהוא ידע שאהרון לא יקבל.

78. הדברים יפים לגבי הסתמכות שלמה מסעיף 14 לסיכומיו על מסמכים שונים שמעלים על הכתב את ציפייתו שאהרון יקבל עליו הר כגיגית דרישות שלמה לשנות ההסכם. אהרון דחה דרישה זו ולכן הראיות כביכול, אינן מסייעות להוכחת טענותיו של שלמה. כמו כן, כלל לא הוכח שחלק מהמסמכים הובאו לידיעתו של אהרון.

79. שלמה מייחס חשיבות לסמיכות הזמנים בה נחתמו ההסכמים. אולם, כאמור לעיל, תוכן שני ההסכמים שנחתמו בסמיכות זמנים אינו מסייע לו לגבי דרישתו לשנות ההסכמים בדיעבד ולהרחיב באופן משמעותי התחייבויות אהרון.

80. לא זו אף זו, דווקא בגלל ששלמה טוען בסעיף 29 לסיכומיו כי הוא ייחס חשיבות רבה לליווי ולשירות של אהרון לאחר סיום השותפות, היה עליו לדאוג שהדברים יעוגנו באופן ברור בהסכם הרכישה.

81. לעניין הטענה שאהרון הפר את הסכם העבודה, העד היחידי הנוסף מטעם שלמה, הוא רו"ח ששון. אולם, כעולה מתצהירו, הוא עד מפי השמועה בלבד שכן מצהיר על מידע שסיפר לו שלמה.

82. ביהמ"ש דוחה טענת שלמה בסעיף 28 לסיכומיו כי על אהרון היה להוכיח שמילא הסכם העבודה. זאת, מכיוון שאהרון לא ביקש מביהמ"ש לחייב שלמה לשלם לו שכרו על פי הסכם העבודה, שממילא הינו סכום נמוך ביותר.

83. שלמה טען מסעיף 22 לסיכומיו כי אהרון אישר בחקירתו שמילא רק חלק מהתחייבויותיו על פי הסכם העבודה ולכן גם לא דרש את שכרו. אהרון דווקא טען בחקירתו שעשה אף מעבר לנדרש ובראיותיו כלל את נספח י"ב 2 שלטענתו מוכיח כי נכח במלון מרבית התקופה.

84. טענות שלמה לגבי הפרת הסכם העבודה אינן מתיישבות עם תמליל השיחה בה הוא מאשר כי אין לו תלונות.

85. אולם, גם אם ביהמ"ש יקבל טענת שלמה כי אהרון לא מילא הסכם העבודה, אזי המסקנה היא שהפר הסכם העבודה ואינו זכאי לתשלום עבור עבודתו. אולם, אין בכך כדי להצדיק הפרת הסכם הרכישה ע"י שלמה.

86. למארג הראיות שנוטה בברור לדחיית טענת שלמה, משתלבת גם העובדה ששלמה השתמש ברעייתו, כמפורט לעיל, לצורך ניהול ענייניו הכספיים, עקב היקלעותו לחובות ואף ביקש מאהרון בכתב להסכים לכך שרעייתו תשמש באופן זמני כשותפה של אהרון (ראו נספח ה לראיות אהרון). כמו כן, התברר ששלמה היה זקוק בעיקר לכספו של אהרון ולאו דווקא לעבודתו שכן הועסקה חברת ניהול.

87. לכן, ביהמ"ש קובע שהסיבה האמתית של שלמה להפרת התחייבותו על פי הסכם הרכישה היא הנחתו כי לאחר שאהרון יצא מהתמונה הוא ייהנה מהשקעותיו של אהרון בעסק ללא צורך בתשלום התמורה על פי הסכם הרכישה, שכן ממילא אין ידו משגת לשלם עבור התמורה. ביהמ"ש דוחה ציפיית שלמה כי ייהנה בעתיד מהשקעתו של אהרון, ללא צורך לשלם לו המגיע לו.

88. ביהמ"ש דוחה טענת שלמה בסעיף 3 לסיכומיו כי ביטל השיקים כדי להגן על עצמו שכן אהרון הפר את "**ההסכם האחד**", וקובע כי שלמה הפר את הסכם הרכישה כאשר ביטל את השיקים וביטל הסכם הרכישה.

89. בסיכומי התשובה שלמה מעלה בסעיף 17 טענה נוספת לפיה נקבע בהסכם הרכישה כי אם אחד השיקים יחולל ההסכם יבוטל. מכאן ששלמה טוען שיש לבטל את ההסכם כי הוא ביטל את השיקים. אין מקום לקבל טענה זו שלפיה החוטא יוצא נשכר. ביהמ"ש קובע כי רק אהרון היה זכאי לבטל את ההסכם, אם שלמה מבטל את השיקים ולא להפך.

90. אשר על כן, ביהמ"ש דוחה טענת שלמה שאהרון הפר הסכם הרכישה.

ביהמ"ש מחייב שלמה לשלם לאהרון סכום התמורה

91. מכיוון שביהמ"ש דחה טענת שלמה כי יש לבטל הסכם הרכישה, וכן דחה הטענה שאהרון הפר הסכם הרכישה, ביהמ"ש קובע כי על שלמה לשלם לאהרון בגין התמורה שנקבעה בהסכם הסך של 434,000 ₪.

חיוב בארנונה

92. בהסכם הרכישה, שלמה התחייב לשלם חוב הארנונה בגין "**חודש אוגוסט +ינואר+פברואר**". מכיוון שביהמ"ש דחה את הטענה כי יש לבטל הסכם הרכישה, ושלמה לא טען כי פרע התחייבות זו, ביהמ"ש מחייב שלמה לשלם לאהרון חוב הארנונה בסך של 5,093 ₪.

חיוב בפיצוי בגין עוגמת נפש

93. הצדדים התחייבו בהסכם שקדם להסכם הרכישה לנהוג "**בהגינות ובנאמנות**". ביהמ"ש קובע כי הניסיון של שלמה ליהנות ממאמציו וכספו של אהרון ללא תמורה, והאופן בו התחמק מכיבוד התחייבויותיו, מהווה הפרה ברורה ובוטה של התחייבותו לנהוג בהגינות ובנאמנות ומצדיק חיובו בפיצוי בגין עוגמת נפש. לכן ביהמ"ש מחייב שלמה בשים לב לסכום בו חייב אותו לשלם לאהרון ופרק הזמן בו התרחשו האירועים שהסבו עוגמת נפש לאהרון, לשלם לאהרון הסך של 25,000 ₪.

אי קבלת רווחים

94. אהרון ביקש לחייב שלמה בפיצוי בגין אובדן רווחים. סעד זה אינו מתיישב עם אכיפת הסכם הרכישה שמסיים השותפות תמורת סכום שהוסכם. לכן, אהרון אינו יכול ליהנות

משני העולמות גם לאכוף את הסכם הרכישה וגם לבקש אובדן רווחים. סכום התמורה אמור לשקף גם רווחי עבר ועתיד. ככל שאהרון ביקש ליהנות גם מרווחים, היה עליו לכלול ציפייה זו בהסכם.

95. כמו כן, תחשיב אובדן הרווחים נערך ע"י אהרון ולא ע"י מומחה.

96. לכן, ביהמ"ש דוחה הבקשה לחיוב שלמה לשלם לאהרון פיצוי בגין אובדן רווחים.

ביהמ"ש דוחה התביעה שכנגד

97. כאמור לעיל, שלמה הגיש תביעה שכנגד בסך של 250,000 ₪ ובה טען שאהרון הפר הסכם למתן שירותים וביקש לחייב אותו לשלם לו פיצוי בגין נזק ממוני בסך של 125,000 ₪ ונזק לא ממוני בסך של 125,000 ₪ ובסך הכל סך של 250,000 ₪.

98. ביהמ"ש דן בטענה זו במסגרת הדיון בטענה של שלמה שההסכמים היו שלובים זה בזה.

99. ביהמ"ש קבע כי פרט לעדות שלמה, אין תימוכין נוספים להפרת הסכם השירותים, או להיקף הנזק הנטען וכי תצהיר רו"ח ששון הינו בגדר עדות שמועה. למעלה מהדרוש, אהרון הביא מטעמו ראיות כי עבד עבור העסק וראיותיו לא הופרכו. להפך, הוצגה ראיה לפיה שלמה אומר בזמן אמת שאין לו תלונות.

100. לא זו אף זו, תצהיר רו"ח ששון מבסס טענת אהרון, כי לאחר חתימת הסכם העבודה בחודש פברואר ולאחר חתימת הסכם הרכישה בחודש מרץ, אהרון ניסה לשפר את הסכם העבודה ע"י העלאת דרישה חדשה, שלא בא זכרה בהסכם העבודה לגבי היקף התחייבות אהרון על פי הסכם העבודה. הסכם העבודה התייחס לשתי מטלות מסוימות בלבד: בקרה יומית דרך אתרי ההזמנות ושירות לקוחות לאורחים באפליקציות וזאת כנגד תשלום חודשי.

101. ההסכם לא קבע תקופת זמן לביצועו ועל פי נוסחו, אהרון היה רשאי להשתחרר ממנו, על פי דיני החוזים, תוך מתן הודעה מראש זמן סביר לפני סיומו.

102. כפי שהצהיר רו"ח ששון, שלמה ניסה לשנות את ההסכם, ואהרון התנגד לכך. מכאן שמי שהפר ההסכם היה שלמה שגם לא שילם עבור עבודת אהרון עד מועד ביטול הסכם העבודה.

103. לכן, ביהמ"ש דוחה הטענה כי אהרון הפר הסכם העבודה, או כי הוכח נזק ממוני או לא ממוני ודוחה התביעה שכנגד.

דיון בהוצאות

104. מכיוון שביהמ"ש קיבל מרבית התביעה ודחה מלוא התביעה שכנגד, אהרון זכאי להוצאותיו.

105. בשים לב לסכום התביעה שהתקבל ביחס לסכום התביעה ולסכום התביעה שכנגד, ביהמ"ש מחייב שלמה לשלם לאהרון שכ"ט בא כוחו בסך של 45,000 ₪ בשים לב שהתקיימו ארבעה דיונים, נשמעו ראיות והוגשו סיכומים.

106. ביהמ"ש הביא בחשבון חיוב שלמה בהוצאות עקב תיקון כתב ההגנה.

107. כמו כן, ביהמ"ש מחייב שלמה לשלם לאהרון מלוא האגרה ששילם והחזר הוצאות בסך של 2,000 ₪.

108. ביהמ"ש מחויב להתייחס לשני אירועים בעייתיים בעיניו. אהרון פנה לעד מטעם שלמה שהגיש תצהיר מטעמו, הוא הקבלן מנגו והגיש תצהיר נגדי שנחתם על ידי אותו עד, וזאת ללא קבלת רשות מביהמ"ש. שלמה טען כי פנה בעניין זה ללשכת עורכי הדין. בסופו של יום העד לא התייצב ולכן שני תצהיריו נמשכו. מנגד, רו"ח ששון לכאורה העניק שרות מקצועי לשני השותפים, אך מצא להגיש תצהיר מטעם שלמה. ככל שמי מהצדדים ימצא להמשיך לעסוק בסוגיה זו ולברר אותה עד תומה, יהיה עליו להביא אותה לידיעת הגורם האמון על כך.

סוף דבר

109. ביהמ"ש מחייב שלמה לשלם לאהרון כלהלן:

- הסך של 464,093 ₪, כאשר סכום זה נושא הפרשי הצמדה וריבית כחוק, מיום הגשת התביעה ועד למועד התשלום המלא בפועל.
- שכ"ט עו"ד בסך של 45,000 ₪, והחזר הוצאות אהרון בסך של 2,000 ₪, כאשר סכומים אלה נושאי הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום מתן פסק הדין ועד למועד התשלום המלא בפועל.
- מלוא האגרה ששילם אהרון, כאשר סכום זה נושא הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד ההוצאה ועד למועד התשלום המלא בפועל.

ניתן היום, ז' כסלו תשפ"ב, 11 נובמבר 2021, בהעדר הצדדים.

עדי הדר, שופט